

บทที่ 4

การเงิน

ในบทนี้เป็นการกล่าวถึงบทบาทของตลาดการเงินที่มีต่อ SMEs โดยจะกล่าวถึงความสำคัญของการเงินต่อธุรกิจ SMEs ความต้องการเงินทุนของ SMEs และข้อจำกัดของ SMEs ในการที่จะเข้าถึงแหล่งเงินทุน แหล่งสินเชื่อจากหน่วยงานและสถาบันการเงินทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนหน่วยงานที่ให้การค้ำประกันสินเชื่อและให้คำปรึกษาทางการเงินแก่ SMEs ในด้านต่างๆ รวมถึงตลาดทุนและกองทุนร่วมทุนสำหรับ SMEs

4.1 ความสำคัญของการเงินต่อธุรกิจ SMEs

ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่าวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก เนื่องจากสถานประกอบการในประเทศกว่าร้อยละ 97 เป็น SMEs ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า SMEs เป็นทั้งแหล่งผลิต แหล่งการค้าและบริการ ตลอดจนแหล่งรองรับการจ้างงานขนาดใหญ่และเป็นตัวจักรสำคัญในการพัฒนาประเทศ

อย่างไรก็ตาม ในช่วงภาวะวิกฤติเศรษฐกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นวิสาหกิจหนึ่งที่ได้รับผลกระทบค่อนข้างรุนแรง เนื่องจาก SMEs ในประเทศไทยยังขาดความเข้มแข็งและประสบปัญหาในหลายๆ ด้าน โดยเฉพาะปัญหาด้านการเงินซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นปัญหาสำคัญและเร่งด่วนที่สุดในขณะนี้ อีกทั้งเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ SMEs จำนวนมากต้องล้มเลิกกิจการไป ปัจจุบันผู้ประกอบการจำนวนมากมีปัญหาการขาดแคลนเงินทุนเนื่องจากการมีช่องทางการระดมทุนที่จำกัด ปัญหาการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ปัญหาระบบบัญชี และการขาดหลักทรัพย์ค้ำประกัน

เช่นเดียวกับการดำเนินธุรกิจโดยทั่วไป “เงินทุน” ถือเป็นปัจจัยหนึ่งซึ่งมีความสำคัญต่อการดำเนินกิจการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นอันมาก

นอกจากผู้ประกอบการ SMEs จำเป็นต้องอาศัยเงินทุนเพื่อใช้ในการดำเนินกิจการซื้อเครื่องจักรอุปกรณ์ ใช้เป็นทุนหมุนเวียน และใช้เพื่อการขยายกิจการแล้ว เงินทุนยังเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาทางเทคโนโลยี รวมทั้งการวิจัยและพัฒนาซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นภายใต้ภาวะการแข่งขันที่รุนแรงเช่นปัจจุบัน SMEs จำเป็นต้องสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นโดยอาศัยประโยชน์จากเทคโนโลยีในการสร้างข้อได้เปรียบในการแข่งขัน ที่ผ่านมามีความสามารถในการรับรู้ตลอดจนการถ่ายทอดเทคโนโลยีในกลุ่มผู้ประกอบการ SMEs ค่อนข้างมีอุปสรรคอยู่มากส่วนหนึ่งเป็นเพราะข้อจำกัดด้านเงินทุน

แหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs ประกอบด้วย 2 แหล่งใหญ่ ๆ คือ

1. แหล่งเงินทุนภายในกิจการ ได้แก่

1.1 ทุน / ส่วนของเจ้าของ

1.2 กำไรสะสมของกิจการ

2. แหล่งเงินทุนภายนอกกิจการ ได้แก่

2.1 ตลาดการเงินในระบบ (organized market) อาทิ สถาบันการเงิน บริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์ เป็นต้น

2.2 ตลาดการเงินนอกระบบ (unorganized market) อาทิ การกู้ยืมเงินกันโดยตรง การเล่นแชร์ การซื้อขายลดเช็ค สินเชื่อการค้า เป็นต้น

แม้ว่าแหล่งเงินทุนภายในเป็นแหล่งทุนแหล่งแรกของผู้ประกอบการแต่ก็เป็นแหล่งที่มีเงินอยู่อย่างจำกัด เนื่องจากเป็นส่วนที่เกิดจากการออมของผู้ประกอบการครอบครัว ผู้ร่วมธุรกิจ ซึ่งเงินที่ได้มาจากการดำเนินงานของกิจการมักตั้งอยู่บนความเสี่ยงและความไม่แน่นอนของธุรกิจ ดังนั้นแหล่งเงินทุนภายนอกกิจการจึงถือเป็นแหล่งเงินสนับสนุนความไม่พอเพียงของเงินทุนของผู้ประกอบการ แต่เนื่องด้วยการระดมทุนจากแหล่งอื่นมีช่องทางการเข้าถึงและปริมาณเงินค่อนข้างจำกัดจึงทำให้สินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์กลายเป็นแหล่งเงินทุนหลักที่สำคัญสำหรับธุรกิจ SMEs เพราะเป็นแหล่งที่ระดมมาจากการออมจำนวนมากจากประชาชนทั่วไป

อย่างไรก็ตาม ผลกระทบจากภาวะวิกฤติเศรษฐกิจและสถาบันการเงินได้ส่งผลให้การขออนุมัติสินเชื่อผ่านทางสถาบันการเงินทำได้ลำบากมากยิ่งขึ้น เนื่องด้วยสถาบันการเงินส่วนใหญ่ต่างกลัวปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) จึงเน้นการพิจารณามูลค่าหลักประกันและเครดิตของผู้ขอสินเชื่อมากกว่าจะพิจารณาความเป็นไปได้ของโครงการ ส่งผลให้ SMEs จำนวนมากขาดโอกาสในการริเริ่มธุรกิจใหม่ๆ ขาดโอกาสในการพัฒนาหรือปรับปรุงกิจการให้ดีขึ้น ตลอดจนมีต้นทุนของเงินทุนที่สูงอันเนื่องมาจากความจำเป็นที่จะต้องพึ่งพาแหล่งเงินทุนนอกระบบซึ่งจะได้แสดงรายละเอียดด้านปัญหาทางการเงินของ SMEs ในหัวข้อต่อไป

4.2 ความต้องการเงินทุนและข้อจำกัดของ SMEs

ในปี 2544 บริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด ได้ประมาณการความต้องการสินเชื่อขั้นต่ำโดยรวมของ SMEs ว่าอยู่ที่ระดับประมาณ 220,000 ล้านบาท ในขณะที่วงเงินเป้าหมายสินเชื่อ SMEs จากสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐและธนาคารพาณิชย์มีทั้งสิ้น 166,900 ล้านบาท จึงก่อให้เกิดปัญหาการขาดเงินทุนของ SMEs โดยสาเหตุที่สำคัญของปัญหาดังกล่าวมาจากการที่ธนาคารพาณิชย์ยังไม่กล้าปล่อยสินเชื่อมากเพราะเกรงการกลับมาของหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) รวมทั้งข้อจำกัดของ SMEs เองก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้สถาบันการเงินไม่พิจารณาปล่อยสินเชื่อ¹

แหล่งเงินทุนภายนอกกิจการโดยเฉพาะอย่างยิ่งธนาคารพาณิชย์เป็นแหล่งเงินที่สำคัญเนื่องจากเป็นแหล่งที่มีปริมาณเงินในระบบเป็นจำนวนมากแต่โดยทั่วไปแล้วการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบของ SMEs นั้นนับว่ามีความยากลำบากกว่าธุรกิจขนาดใหญ่เนื่องจากมีข้อจำกัดจากทั้งเชิงอุปสงค์และอุปทานของเงินทุนซึ่งจะได้กล่าวถึงดังต่อไปนี้

¹บริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด, 2544

1. ข้อจำกัดเชิงอุปสงค์

ข้อจำกัดเชิงอุปสงค์ในที่นี้ หมายถึง ข้อจำกัดอันเนื่องมาจากกิจการ SMEs เอง นั่นคือ SMEs ทุกลักษณะวิสาหกิจทั้งภาคการผลิต การค้า และการบริการส่วนใหญ่เป็นกิจการที่มีขนาดเล็ก ดังนั้นจึงมีสินทรัพย์ถาวรน้อยทำให้การขอสินเชื่อมีโอกาสจะประสบความสำเร็จน้อยเนื่องจากขาดหลักทรัพย์ค้ำประกัน

นอกจากนี้โดยทั่วไปเจ้าของกิจการในธุรกิจ SMEs ไทยจำนวนมากเป็นผู้ดูแลเกี่ยวกับการเงินด้วยตนเองหรือหากจะมีการจ้างงานในส่วนนี้ก็จะจ้างพนักงานที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีเพื่อเป็นการประหยัดต้นทุนของกิจการ ส่วนเรื่องบัญชีหรือการจัดการด้านภาษีมักจะว่าจ้างสำนักงานบัญชีเป็นผู้จัดการเนื่องจากเจ้าของกิจการขาดความรู้ ความชำนาญ และทักษะที่เพียงพอในการจัดการด้านนี้จึงมีผลกระทบต่อลักษณะระบบบัญชีของ SMEs โดยเฉพาะเกิดขึ้นกับผู้ประกอบการจำนวนมากที่ไม่ได้รับการจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท (หรือเป็นผู้ที่ไม่ได้อยู่ในข่ายผู้มีหน้าที่ต้องจัดทำบัญชีตามมาตราที่ 8 ของพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543) การจัดทำบัญชีโดยผู้ประกอบการ SMEs จำนวนมากจึงมักไม่เป็นทางการ ขาดความชัดเจน ขาดความน่าเชื่อถือ อีกทั้งเมื่อรวมกับปัญหาการขาดประสิทธิภาพการบริหารงาน ไม่มีระบบการบริหารจัดการที่ดี ขาดแผนการดำเนินธุรกิจ และสภาพการมีหนี้สิน ซึ่งผู้ประกอบการจำนวนมากมีสถานะทางการเงินเป็น NPLs ตั้งแต่เกิดภาวะวิกฤติเศรษฐกิจของประเทศเมื่อปี 2540 ข้อจำกัดต่างๆเหล่านี้เมื่อประกอบกันแล้วจึงนำไปสู่ความยากลำบากที่ SMEs จะได้รับการปล่อยสินเชื่อจากสถาบันการเงินหรือแม้กระทั่งยากต่อการระดมทุนผ่านตลาดทุน

2. ข้อจำกัดเชิงอุปทาน

ข้อจำกัดเชิงอุปทาน คือข้อจำกัดเนื่องมาจากสถาบันการเงินหรือแหล่งเงินทุนต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งธนาคารพาณิชย์ซึ่งนับเป็นแหล่งให้สินเชื่อที่สำคัญของ SMEs

ข้อจำกัดส่วนหนึ่งเป็นผลอันเกิดจากภาวะวิกฤติเศรษฐกิจที่ผ่านมา ทำให้สัดส่วนหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ต่อจำนวนการกู้ยืมเงินของระบบสถาบันการเงินโดยรวมสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งแม้ว่าแนวโน้มสัดส่วน NPLs ในปี 2544 ลดลงจากปี 2543 ดังตารางที่ 4.1 แต่ก็ได้แสดงให้เห็นว่า ธนาคารพาณิชย์เอกชนเป็นสถาบันการเงินที่มีขนาด NPLs สูงที่สุดมาโดยตลอดเมื่อเปรียบเทียบกับสถาบันการเงินอื่นในระบบทั้งหมด ขณะที่เมื่อพิจารณาจากสัดส่วนจะพบว่า บริษัท เครดิตฟองซิเอร์มีสัดส่วน NPLs ต่อสินเชื่อรวมที่สูงสุดในช่วง 2 ปีนี้

ตารางที่ 4.1 : ยอดคงค้าง NPLs ทั้งระบบจำแนกตามกลุ่มสถาบันการเงิน

หน่วย : ล้านบาท

กลุ่มสถาบันการเงิน	2543	2544
ธพ.เอกชน (%ต่อสินเชื่อรวม)	476,360 (18.0)	370,480 (14.4)
ธพ.รัฐ (%ต่อสินเชื่อรวม)	308,053 (21.6)	71,468 (5.6)
ธพ.ต่างประเทศ (%ต่อสินเชื่อรวม)	39,176 (6.6)	16,590 (3.2)
รวมธพ. (%ต่อสินเชื่อรวม)	822,589 (17.7)	458,538 (10.5)
บริษัทเงินทุน (%ต่อสินเชื่อรวม)	34,752 (24.5)	15,453 (9.5)
ระบบสถาบันการเงินไม่รวมสนง.วิเทศ ธนกิจของธพ.ต่างประเทศ และบค. (%ต่อสินเชื่อรวม)	857,341 (17.9)	473,991 (10.5)
สนง.วิเทศธนกิจ (%ต่อสินเชื่อรวม)	4,960 (6.4)	2,462 (4.8)
บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ (%ต่อสินเชื่อรวม)	1,362 (40.9)	952 (24.3)
รวมสถาบันการเงินทั้งสิ้น (%ต่อสินเชื่อรวม)	863,663 (17.7)	477,405 (10.4)

หมายเหตุ : * ข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา : ธปท., 2545

นอกจากปัญหาหนี้เสียของระบบสถาบันการเงินที่สูงแล้ว จากการสร้างกติกา ด้านกันสำรองหนี้สงสัยจะสูญที่เข้มงวดขึ้นโดยการประกาศแก้ไขมาตรฐานกัน สำรองสินทรัพย์ต่อคุณภาพให้เข้มงวดขึ้นในเดือนมีนาคม 2540 ของธนาคารแห่งประเทศไทยที่มีวัตถุประสงค์จะแสดงให้เห็นว่ามาตรฐานของธนาคารในประเทศไทยดีพอ ส่งผลกระทบให้ธนาคารพาณิชย์ต้องการเพิ่มทุนอีกจำนวนมหาศาล และธนาคารขนาดเล็กหลายแห่งต้องขายกิจการให้ต่างประเทศ² ดังนั้น เพื่อเป็นการรักษาสถานภาพให้รอดจากสภาวะการณดังกล่าว ประกอบกับภาวะเศรษฐกิจ ของประเทศที่ไม่มีที่ท่าจะขยายตัวและราคาสินทรัพย์ที่ใช้ประกันเงินกู้ลดค่าลง ทำให้สถาบันการเงินต่างๆ จำกััดวงเงินและเข้มงวดในการปล่อย สินเชื่อ และนำไปสู่ การเป็นอุปสรรคต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ SMEs ดังจะเห็นได้จากการที่ สถาบันการเงินต่างๆ มักมีการกำหนดคุณสมบัติของผู้ประกอบการที่จะเข้ามาขอ สินเชื่อในลักษณะที่คล้ายคลึงกันคือ³

- ผู้ประกอบการต้องไม่เป็นลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs)
- โครงการที่ผู้ประกอบการเสนอมาต้องมีความเป็นไปได้ ซึ่งในปัจจุบัน สถาบันการเงินจะมีการพิจารณาอย่างละเอียดทั้งด้านการตลาด เทคนิค การเงิน การจัดการ ฯลฯ
- หลักทรัพย์ค้ำประกันต้องครอบคลุมหนี้
- ต้องมีระบบบัญชีที่ถูกต้อง
- ต้องไม่มีหนี้ในกิจการมากเกินไป
- เป็นธุรกิจที่มีภาพรวมของอุตสาหกรรมที่ดี
- ต้องมีแผนธุรกิจให้สถาบันการเงินพิจารณา

จากข้อจำกัดต่างๆ ดังกล่าว ทำให้ตลาดการเงินนอกระบบเป็นทางออกใน การแก้ปัญหาคารขาดแคลนเงินทุนของผู้ประกอบการ SMEs จำนวนมาก โดย ผู้ประกอบการหลายรายมักใช้วิธีการกู้ยืมกันเองโดยตรง สินเชื่อทางการค้า การเล่น แชนร์ และวิธีการอื่นๆ ซึ่งมักมีต้นทุนของเงินกู้ยืมที่สูง ทำให้เสียเปรียบด้าน

² สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2545

³ ฐานเศรษฐกิจ, 2545

ต้นทุนทางการผลิตและนำไปสู่ความสามารถในการแข่งขันที่ด้อยกว่าธุรกิจขนาดใหญ่

4.3 แหล่งให้สินเชื่อ คำประกันสินเชื่อ และหน่วยงานที่ให้คำปรึกษาทางการเงินแก่ SMEs

ตั้งแต่เกิดเหตุการณ์วิกฤติเศรษฐกิจปี 2540 ภาครัฐได้เริ่มให้การสนับสนุน SMEs มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการแก้ไขปัญหาด้านการเงินของ SMEs โดยภาครัฐได้เข้ามามีบทบาทในการสร้างเครือข่ายสถาบันการเงินเพื่อสนับสนุนธุรกิจ SMEs โดยเฉพาะผ่านหน่วยงานและสถาบันการเงินของรัฐ ตลอดจนการขอความร่วมมือจากหน่วยงานภาคเอกชน กระตุ้นให้สถาบันการเงินมีนโยบายให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ SMEs รวมถึงการสนับสนุนให้เกิดการระดมทุนผ่านตลาดทุนเพื่อเพิ่มโอกาสการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบของ SMEs มากยิ่งขึ้น

หน่วยงานและสถาบันการเงินแต่ละแห่งมีบทบาทหน้าที่ ศักยภาพและความสามารถที่จะให้การสนับสนุนแก่ SMEs ในด้านการเงินแตกต่างกัน ซึ่งอาจแบ่งการให้ความช่วยเหลือออกเป็น 3 ด้านหลักๆ คือ ด้านการให้สินเชื่อ การคำประกันสินเชื่อ และการให้คำปรึกษาทางการเงิน ทั้งนี้ เนื่องจากแต่ละหน่วยงานมีเงินทุนในการดำเนินงาน นโยบาย มาตรการ อำนาจหน้าที่ ตลอดจนเป้าหมายในการให้การสนับสนุนแก่ SMEs ที่แตกต่างกันไป โดยหน่วยงานและสถาบันการเงินหลักที่ให้การสนับสนุน SMEs แสดงได้ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 : หน่วยงานและสถาบันการเงินต่าง ๆ ที่ให้การสนับสนุน SMEs ด้านการเงิน

ลักษณะการให้ความช่วยเหลือ	หน่วยงานสนับสนุน
1.ด้านเงินทุนและเสริมสภาพคล่อง	<ul style="list-style-type: none"> ■ บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม (บอย.) ■ บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (IFCT) ■ ธนาคารออมสิน ■ ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) ■ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ■ ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ■ ธนาคารพาณิชย์ (ธพ.) ■ ฯลฯ
2.ด้านการค้ำประกันสินเชื่อ	<ul style="list-style-type: none"> ■ บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.)
3.ด้านการให้คำปรึกษา แนะนำ	<ul style="list-style-type: none"> ■ ศูนย์ให้คำปรึกษาทางการเงินสำหรับวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และประชาชน (ศงป.)

รายละเอียดของแนวนโยบาย มาตรการ เป้าหมายและผลการดำเนินการให้การสนับสนุน SMEs ในแต่ละด้านมีดังต่อไปนี้

1. ด้านการให้สินเชื่อ

สถาบันการเงินหลักที่ให้ความช่วยเหลือด้านสินเชื่อแก่ SMEs ที่สำคัญแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ สถาบันการเงินเฉพาะกิจ (6 แห่ง) และธนาคารพาณิชย์ทั่วไป

1.1 สถาบันการเงินเฉพาะกิจ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ความช่วยเหลือด้านสินเชื่อแก่ SMEs ผ่านสถาบันเฉพาะกิจ 6 แห่ง ได้แก่ บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม (บอย.) บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (IFCT) ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) และธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) มาตั้งแต่ปี 2542

การตั้งเป้าหมายการให้สินเชื่อของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ 6 แห่งโดยรวมตั้งแต่ปี 2542-2545 มีแนวโน้มที่สูงขึ้นมาโดยตลอด และในปี 2542 ผลการดำเนินงานโดยรวมแล้วเกินกว่าเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้คือ มีการปล่อยสินเชื่อคิดเป็นร้อยละ 103.1 ของเป้าหมายที่วางไว้ ส่วนในปี 2543 มีการให้สินเชื่อโดยรวมเพียงร้อยละ 71.4 ของเป้าหมาย สำหรับในปี 2544 ได้มีการอนุมัติสินเชื่อแก่ SMEs ไปแล้วทั้งสิ้น 90,689 ราย เป็นจำนวนเงิน 41,218 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 81.6 ของเป้าหมายที่ตั้งไว้ 50,500 ล้านบาท ดังตารางที่ 4.3

**ตารางที่ 4.3 : เป้าหมายและผลการดำเนินการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจปี
2542-2545**

หน่วย : ล้านบาท

สถาบันการเงิน	2543			2544				2545
	เป้าหมาย	ทำได้จริง	%	เป้าหมาย	ทำได้จริง	ราย	%	เป้าหมาย
1.การให้สินเชื่อ								
(1) บอย.	6,000	1,636	27.3	7,500	6,443	717	85.9	24,000
(2) IFCT	15,000	13,327	88.8	15,000	15,040	1,420	100.3	15,000
(3) ธ.ออมสิน	1,300	1,296	99.7	2,000	2,276	4,965	113.8	2,000
(4) ธสน.	7,000	5,029	71.8	7,000	5,557	532	79.4	7,000
(5) ธ.ก.ส.	4,000	4,533	113.3	6,000	5,695	81,502	94.9	7,000
(6) ธปท.	13,000	7,230	55.6	13,000	6,207	1,553	47.7	13,000
รวมการให้สินเชื่อ	46,300	33,051	71.4	50,500	41,218	90,689	81.6	68,000
2.การค้าประกัน สินเชื่อของบอย.	4,000	826	20.7	1,600	2,506	795	156.6	12,500
รวมทั้งสิ้น	50,300	33,877	67.3	52,100	43,724	91,484	83.9	80,500

ที่มา: ข้อมูลปี 2542-2544 จากกองนโยบายการเงิน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
ข้อมูลปี 2545 จัดรวบรวมโดย สสว.

รายละเอียดของสถาบันการเงินแต่ละแห่ง มีดังนี้

(1) บรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม (บอย.)

บอย.มีสถานภาพเป็นรัฐวิสาหกิจซึ่งดำเนินงานในรูปของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ดำเนินการตามพระราชบัญญัติบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม พ.ศ. 2534 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการช่วยเหลือ ส่งเสริม และพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดย่อม การให้สินเชื่อของ บอย. นั้นเป็นการให้สินเชื่อเพื่อนำไปจัดตั้ง ปรับปรุงขยายกิจการ เพิ่มผลผลิตและประสิทธิภาพของการผลิต ซึ่งการจัดตั้งบอย.ในครั้งแรกมีทุนจดทะเบียน 300 ล้านบาท

ซึ่งต่อมารัฐบาลมีนโยบายที่ต้องการให้ บอย.ขยายการสนับสนุนแก่ SMEs ให้กว้างขวางขึ้น ดังนั้นในปี 2543 คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติให้ปรับปรุงขอบเขตการดำเนินการและประสิทธิภาพของ บอย. โดยการเพิ่มทุนจากกระทรวงการคลังอีกจำนวน 2,500 ล้านบาท รวมถึงการขยายกลุ่มเป้าหมายและการให้บริการของ บอย. ปรับปรุงกระบวนการปล่อยสินเชื่อและติดตามผลการดำเนินงานจากการให้กู้โดยตรงเพียงอย่างเดียวเป็นให้กู้ผ่านตัวแทน (Agency Loan) ได้อีกทางหนึ่ง ตลอดจนการสร้างเครือข่ายบริการให้ครอบคลุมพื้นที่ต่างๆทั่วประเทศ จัดให้มีบริการให้คำปรึกษาแก่ลูกค้า และพิจารณาจัดตั้งหน่วยร่วมทุนกับลูกค้าเป้าหมายเพื่อเป็นเครื่องมือเสริมในการให้ความช่วยเหลือแก่ลูกค้าของ บอย.

ในปี 2544 บอย.ได้มีการอนุมัติสินเชื่อแก่ SMEs ไปแล้วทั้งสิ้น 717 ราย เป็นจำนวนเงิน 6,443 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 85.9 ของเป้าหมายที่ตั้งไว้ 7,500 ล้านบาท ซึ่งในปีนี้นับว่าดำเนินการปล่อยสินเชื่อสูงขึ้นกว่าในปี 2543 ที่ปล่อยสินเชื่อได้เพียงแค่ 1,636 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 27.3 ของเป้าหมายที่ตั้งไว้ (ตารางที่ 4.3)

เมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2544 ที่ผ่านมา บอย.มีการขยายขอบเขตการให้บริการแก่ SMEs โดยมีการออกกฎกระทรวงกำหนดจำนวนทรัพย์สินถาวรที่จะให้ความช่วยเหลือแก่วิสาหกิจที่จะขอรับบริการจาก บอย.จากเดิมมีจำนวนไม่เกิน 100 ล้านบาท เป็นไม่เกิน 200 ล้านบาท และออกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมและกระทรวงการคลังกำหนดวงเงินการให้กู้ยืมของ บอย.หรือร่วมกับสถาบันการเงินอื่นจากเดิมภายในวงเงินรายละไม่เกิน 50 ล้านบาท เป็นไม่เกิน 100 ล้านบาท เมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2544

นอกจากนี้ บอย.ยังได้ขยายโครงสร้างเครือข่ายการให้บริการให้ครอบคลุมพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ ซึ่งขณะนี้ขยายสาขาไปแล้วจำนวนทั้งสิ้น 14 สาขา ตลอดจนมีการพัฒนาปรับปรุงกระบวนการให้สินเชื่อ ปรับปรุงโครงสร้างการบริหาร และผู้บริหารให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น มีจัดตั้งระบบงานให้บริการปรึกษาแนะนำลูกค้าและจัดตั้งหน่วยส่งเสริมพัฒนาธุรกิจทำหน้าที่ปรึกษาแนะนำ ทั้งยังมีการร่วมมือกับสถาบันการเงินอื่นๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดความซ้ำซ้อน ซึ่งที่

ผ่านมาได้มีการลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU) กับ IFCT เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2544

บอย.มีแผนงาน/โครงการ ที่จะเน้นการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการปรับสถานะเป็น “ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย” ที่มีการขยายงานจาก 3 สายงานเป็น 10 สายงาน ทั้งนี้ “ร่างพระราชบัญญัติธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย พ.ศ.” ได้ผ่านการพิจารณาจากวุฒิสมาชิกแล้วและคาดว่าจะประกาศใช้ได้ในเดือนธันวาคม 2545

บอย.ได้ตั้งเป้าหมายในการให้สินเชื่อแก่ SMEs ในปี 2545 ไว้ทั้งสิ้นจำนวน 24,000 ล้านบาท

(2) บรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (IFCT)

IFCT ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2502 ดำเนินการอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2502 เป็นสถาบันเฉพาะกิจที่มุ่งเน้นให้การสนับสนุนอุตสาหกรรมที่ช่วยพัฒนาประเทศและอุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลทั้งโครงการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โครงการที่นำรายได้เข้าประเทศ โครงการที่ก่อให้เกิดการจ้างงานซึ่งจะให้สินเชื่อกับธุรกิจที่มีการผลิตหรือธุรกิจบริการที่เกิดจากธุรกิจการผลิตแต่ไม่รวมถึงธุรกิจการค้า IFCT มีทุนจดทะเบียนเริ่มแรก 20 ล้านบาท และปัจจุบันมีเงินทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้วทั้งสิ้น 11,616 ล้านบาท⁴

ในปี 2544 IFCT เป็นหน่วยงานที่มีการปล่อยสินเชื่อสูงที่สุดเมื่อเทียบกับสถาบันการเงินเฉพาะกิจอื่นคือปล่อยสินเชื่อทั้งสิ้น 15,040 ล้านบาท เกินกว่าเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้เล็กน้อย (เป้าหมาย 15,000 ล้านบาท) ซึ่งเป็นการให้สินเชื่อแก่ SMEs จำนวน 1,420 ราย โดยเป็นการอนุมัติสินเชื่อให้แก่ภาคอุตสาหกรรมสูงสุดถึง 1,023 ราย เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 10,949 ล้านบาท ขณะที่ให้สินเชื่อแก่ภาคบริการ 2,321 ล้านบาท และภาคเกษตร 1,770 ล้านบาท ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.4

⁴ www.ifct.co.th, 2545

ตารางที่ 4.4 : รายงานการอนุมัติสินเชื่อ SMEs ของ IFCT

ประเภทกิจการ	2542		2543		2544	
	โครงการ	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	โครงการ	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	โครงการ	จำนวนเงิน (ล้านบาท)
1.การผลิต						
1.1 เกษตรกรรม	93	1,289	102	1,314	171	1,770
1.2 อุตสาหกรรม	596	8,410	779	9,735	1,023	10,949
2.การบริการ	105	1,352	209	2,278	226	2,321
รวม SMEs	794	11,051	1,090	13,327	1,420	15,040

ที่มา : IFCT, 2545

ส่วนเป้าหมายการปล่อยสินเชื่อในปี 2545 IFCT ตั้งเป้าไว้ทั้งสิ้น 15,000 ล้านบาท

(3) ธนาคารออมสิน

ธนาคารออมสินให้บริการสินเชื่อแก่ SMEs โดยตรงกับผู้ประกอบการทั่วไปที่เป็นอุตสาหกรรมการผลิต การค้า และบริการ รวมทั้งผู้ประกอบการที่ตั้งอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมต่างๆ

ในปี 2544 ธนาคารออมสินตั้งเป้าหมายการให้สินเชื่อแก่ SMEs ทั้งสิ้น 2,000 ล้านบาท ซึ่งผลการดำเนินการปรากฏว่าได้อนุมัติสินเชื่อจริงเกินกว่าเป้าหมายคือให้สินเชื่อไปทั้งสิ้น 2,276 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 113.8 ของเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยเป็นการให้สินเชื่อแก่ SMEs ทั้งสิ้น 4,965 ราย ส่วนเป้าหมายในปี 2545 ธนาคารออมสินตั้งเป้าการปล่อยสินเชื่อไว้จำนวน 2,000 ล้านบาท

ในด้านการให้บริการ ธนาคารออมสินจะเสนอสินเชื่อ SMEs โดยตรงกับผู้ประกอบการทั่วไป การติดตามลูกค้าเดิมเพื่อให้การสนับสนุนสินเชื่อเพิ่มเติมสำหรับรายที่มีผลการประกอบการดีและมีการขยายธุรกิจ รวมถึงการปรับปรุงการให้บริการสินเชื่อโดยออกผลิตภัณฑ์สินเชื่อที่เป็น Package ใหม่และ Package เดิม เพื่อสนองความต้องการของลูกค้าทุกกลุ่มได้มากขึ้น เน้นการส่งเสริมการลงทุนใหม่ในรูปแบบสินเชื่อเพื่อการลงทุนและหมุนเวียนในกิจการ ตลอดจนจัดให้สาขาของ

ธนาคารได้เข้าใจกระบวนการให้สินเชื่อและปรับปรุงการบริการแก่ลูกค้าให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น

(4) ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.)

ธสน. เป็นสถาบันการเงินของรัฐที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง มีบทบาทในการให้สินเชื่อเพื่อสนับสนุนขีดความสามารถในการส่งออกและนำเข้า และการลงทุน ธสน. มีทุนจดทะเบียนเริ่มต้น 2,500 ล้านบาทและได้เพิ่มทุนอีก 4,000 ล้านบาท ในปี 2541

ช่วงปี 2542-2546 ธสน. ให้การสนับสนุนการปล่อยสินเชื่อและจ่ายดอกเบี้ยให้แก่ผู้ส่งออกที่ส่งสินค้าไปยังตลาดใหม่จำนวน 141 ประเทศ ภายใต้โครงการผลักดันการส่งออกเพื่อเพิ่มสัดส่วนการส่งออกไปตลาดใหม่ของกระทรวงพาณิชย์

ส่วนในปี 2544 ธสน. มีการเปิดบริการใหม่สำหรับ SMEs โดยเฉพาะ คือ บริการสินเชื่อเพื่อเตรียมการส่งออกสำหรับผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (Pre-shipment Financing Facility (SMEs) : PSF(SMEs)) โดยเริ่มให้บริการตั้งแต่ พฤศจิกายน 2544 ภายใต้โครงการสามประสานคู่เศรษฐกิจส่งออกอันเป็นความร่วมมือระหว่าง ธสน. บอย. และกรมการส่งเสริมการส่งออก ซึ่งสินเชื่อ PSF(SMEs) มุ่งเน้นให้บริการแก่ผู้ส่งออก SMEs ที่มีฐานะทางการเงินอ่อนแอ

นอกจากนี้ ธสน. ยังมีนโยบายร่วมมือกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และตลาดหลักทรัพย์ใหม่เพื่อพัฒนาและสนับสนุนธุรกิจที่มีศักยภาพให้มีโอกาสเข้าระดมทุนในตลาดทุนได้อีกด้วย

ในปี 2544 ธสน. อนุมัติสินเชื่อแก่ SMEs ทั้งสิ้นจำนวน 5,557 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 79.4 จากเป้าหมายที่ตั้งไว้ทั้งสิ้น 7,000 ล้านบาท โดยเป็นการอนุมัติให้แก่ SMEs ทั้งสิ้นจำนวน 532 ราย ซึ่งในปีนี้ ธสน. ได้มุ่งเน้นบริการไปยังกลุ่มลูกค้าที่ไม่ได้รับความสนใจจากธนาคารพาณิชย์อย่างเพียงพอ โดยเฉพาะผู้ส่งออกขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีฐานะการเงินอ่อนแอ และได้ให้บริการสินเชื่อแก่กิจการภาคอุตสาหกรรมเป็นสัดส่วนสูงที่สุดเมื่อเทียบกับกิจการประเภทอื่นๆ โดย

การให้ความช่วยเหลือด้านสินเชื่อได้จำแนกตามประเภทและขนาดของกิจการ ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 : แสดงรายงานการอนุมัติวงเงินสินเชื่อ* แก่ SMEs ของธสน.

ประเภทกิจการ	ปี 2542		ปี 2543		ปี 2544	
	ราย	มูลค่า (ล้านบาท)	ราย	มูลค่า (ล้านบาท)	ราย	มูลค่า (ล้านบาท)
ขนาดย่อม (S)						
1. การผลิต						
1.1 เกษตรกรรม	44	1,155.4	40	595.0	62	720.5
1.2 อุตสาหกรรม	187	1,869.0	190	1,612.0	309	1,906.9
2. การบริการ	7	123.8	2	12.0	3	33.9
3. การค้าส่ง/ค้าปลีก	43	249.8	63	406.1	87	558.3
รวมขนาดย่อม (S)	281	3,398.0	295	2,625.1	461	3,219.6
ขนาดกลาง (M)						
1. การผลิต						
1.2 เกษตรกรรม	24	1,214.4	21	1,419.1	15	918.0
1.2 อุตสาหกรรม	46	1,429.3	28	984.7	51	1,015.9
2. การบริการ	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	4	243.0
3. การค้าส่ง/ค้าปลีก	1	500.0	n.a.	n.a.	1	160.0
รวมขนาดกลาง (M)	71	3,143.7	49	2,403.8	71	2,336.9
รวม SMEs	352	6,541.7	344	5,028.9	532	5,556.5

หมายเหตุ : * วงเงินสินเชื่อในประเทศที่อนุมัติให้ลูกค้าในแต่ละปี ไม่รวมวงเงินและลูกค้าของสินเชื่อโครงการระหว่างประเทศและบริการประกันการส่งออก

ที่มา : ธสน., 2545

จากตารางที่ 4.5 จะเห็นได้ว่าในปี 2544 ทั้งวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ภาคอุตสาหกรรมการผลิตเป็นวิสาหกิจที่ ธสน. ปล่อยสินเชื่อเป็นจำนวนเงินและจำนวนรายสูงที่สุดเมื่อเทียบกับลักษณะวิสาหกิจประเภทอื่นๆ ในปี 2545 ธสน. ตั้งเป้าหมายการปล่อยสินเชื่อแก่ SMEs ทั้งสิ้นจำนวน 7,000 ล้านบาท

(5) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)

ธ.ก.ส.เน้นส่งเสริมแก่ SMEs เฉพาะเกษตรกรหรือบุคคลในครอบครัวของเกษตรกรผู้เป็นเจ้าของหรือประสงค์จะเริ่มประกอบการ SMEs ในชนบท

ในปี 2544 ธ.ก.ส. เป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่ได้ให้สินเชื่อแก่ SMEs คิดเป็นจำนวนรายสูงที่สุดโดยอนุมัติสินเชื่อให้ SMEs ไปทั้งสิ้น 81,502 ราย เป็นจำนวนเงิน 5,695 ล้านบาท นั่นคือ โดยเฉลี่ยแล้วธ.ก.ส.ให้การช่วยเหลือแก่ SMEs แต่ละรายในจำนวนวงเงินไม่มากนักเมื่อเทียบกับสถาบันการเงินเฉพาะกิจแห่งอื่น และวงเงินที่อนุมัติไปแล้วทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 94.9 ของเป้าหมายที่ ธ.ก.ส.ตั้งไว้ 6,000 ล้านบาท

ส่วนในปี 2545 ธ.ก.ส. ตั้งเป้าหมายว่าจะปล่อยสินเชื่อสูงขึ้นกว่าปีก่อน 1,000 ล้านบาท คือตั้งเป้าจะปล่อยสินเชื่อให้แก่ SMEs ทั้งสิ้น 7,000 ล้านบาท

สำหรับแผนงานและโครงการของ ธ.ก.ส.เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานเพื่อให้การสนับสนุน SMEs นั้น ธ.ก.ส. วางแผนที่จะเชิญพนักงานของ ธ.ก.ส. ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้อง และคัดเลือกเกษตรกรและลูกค้าที่สนใจทั่วประเทศเข้ารับการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางในการดำเนินธุรกิจ SMEs

(6) ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.)

ธปท.เป็นหน่วยงานสำคัญที่มีส่วนสนับสนุน SMEs ผ่านการดูแลการดำเนินงานของสถาบันการเงินให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้มีการกระจายสินเชื่อไปสู่ภาคเศรษฐกิจสำคัญด้านต่างๆ โดยการให้กู้ยืมผ่านสถาบันการเงินทั้งของรัฐและเอกชน รวมถึงการให้ความอนุเคราะห์ทางการเงินด้วยการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินผ่านธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ IFCT และ บอย. ตามระเบียบการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 โดย ธปท.จะรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินร้อยละ 60 ของจำนวนเงินในตั๋วสัญญาใช้เงิน ส่วนอีกร้อยละ 40 เป็นเงินที่สถาบันการเงินร่วมให้กู้ยืมแก่ SMEs

นอกจากนี้ยังเป็นหน่วยงานที่สนับสนุน SMEs ทางอ้อม ภายใต้บทบาทหน้าที่ของการเป็นนายธนาคารของสถาบันการเงินต่างๆ โดยให้บริการทางการเงินแก่สถาบันการเงินเหล่านั้นโดยไม่มุ่งหวังผลกำไร เป็นผู้ให้กู้ยืมแหล่งสุดท้ายแก่สถาบันการเงินที่ขาดสภาพคล่อง อันนำมาซึ่งความมั่นคงต่อสถาบันการเงินซึ่งจะอำนวยความสะดวกต่อธุรกิจที่จำเป็นต้องพึ่งพาแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงินต่างๆ มากยิ่งขึ้น

ในปี 2544 ธปท.ได้ตั้งข้อกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ส่งแบบรายงานเป้าหมายการให้สินเชื่อแก่ SMEs เพื่อจัดให้มีระบบการติดตามผลการให้สินเชื่อจริงเทียบกับเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ทุกครึ่งปี และนอกจากจะมีโครงการให้ความช่วยเหลือ SMEs โดยการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินจากผู้ประกอบการผ่านสถาบันการเงินต่างๆ แล้ว ธปท. ได้ขยายระยะเวลาโครงการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ลูกหนี้ SMEs ที่เป็น Non-Performing Loan (NPLs) แต่มีศักยภาพในการดำเนินธุรกิจออกไปอีก 2 ปี โดยให้สิ้นสุด ณ วันที่ 7 เมษายน 2547 อีกด้วย ซึ่งลูกหนี้ที่เข้าโครงการดังกล่าวเมื่อได้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามแนวทางที่กำหนดแล้วสถาบันการเงินจะจัดชั้นของลูกหนี้ดังกล่าวเป็นปกติทันที

ในปี 2544 ธปท.มีการให้บริการด้านสินเชื่อแก่ SMEs รวมทั้งสิ้น 6,207 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นเพียงร้อยละ 47.7 ของเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ 13,000 ล้านบาท ซึ่งเป็นการอนุมัติสินเชื่อแก่ SMEs ทั้งสิ้น จำนวน 1,553 ราย ส่วนในปี 2545 ธปท.ตั้งเป้าหมายสินเชื่อ SMEs ไว้ทั้งสิ้น 13,000 ล้านบาทเท่ากับปี 2544

แผนงาน/โครงการของธปท.ในปี 2545 คือ การประชาสัมพันธ์ผ่านทาง website แผ่นพับ และสาขาจังหวัดของ ธปท.เพื่อให้ความรู้แก่ SMEs การให้ความช่วยเหลือด้านเงินทุนหมุนเวียนใหม่แก่ SMEs ที่เป็น NPLs แต่มีศักยภาพที่จะดำเนินธุรกิจต่อไปได้ รวมถึงเพิ่มการให้ความช่วยเหลือผ่าน ธสน. ตลอดจนการปรับปรุงหลักเกณฑ์ ระเบียบ และการพิจารณาให้ความช่วยเหลือแก่ SMEs รวดเร็วและเหมาะสมกับสถานการณ์

1.2 ธนาคารพาณิชย์

นอกเหนือจากสถาบันการเงินเฉพาะกิจแล้ว ธนาคารพาณิชย์ถือเป็นแหล่งให้การสนับสนุน SMEs ด้านสินเชื่อที่สำคัญ เป็นแหล่งเงินทุนที่มีทุนการดำเนินงานที่สูงโดยเฉพาะอย่างยิ่งธนาคารที่สามารถระดมเงินทุนผ่านตลาดทุน (หรือตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย) อาทิ ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) เป็นธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่งที่ได้ให้การสนับสนุนสินเชื่อแก่ SMEs มีทุนจดทะเบียนเริ่มแรกในปี 2500 ทั้งสิ้น 10 ล้านบาท และได้มีการเพิ่มทุนจดทะเบียนต่อมาอีกหลายครั้ง จนกระทั่ง ณ ปี 2543 มีทุนจดทะเบียนทั้งสิ้นจำนวน 29,880 ล้านบาท ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ณ 31 ธันวาคม 2544 มีมูลค่าหุ้นตามราคาตลาด (Market Capitalization) 52,600.8 ล้านบาท มีสินทรัพย์รวม 715,390 ล้านบาท เป็นต้น

และนอกจากสถาบันการเงินเฉพาะกิจจะมีมาตรการการให้ความช่วยเหลือแก่ SMEs ดังกล่าวแล้วข้างต้น ในปัจจุบันธนาคารพาณิชย์หลายแห่งทั้งภาครัฐและภาคเอกชนก็ได้ริเริ่มโครงการต่างๆ เพื่อเป็นการสนับสนุน SMEs ขึ้นด้วยเช่นกัน อาทิ

ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) มีโครงการ “พัฒนาทุน..เกื้อหนุน SMEs” โดยร่วมมือกับกระทรวงอุตสาหกรรมเพื่อส่งเสริม SMEs ที่ประสงค์จะลงทุนใหม่ และเสริมสภาพคล่อง โดยโครงการอยู่ระหว่างช่วงเดือนมกราคม 2542 ถึง เดือนมกราคม 2546 โครงการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินซึ่งร่วมมือกับ ธปท. ด้วยสินเชื่อในรูปแบบของการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินเพื่อเป็นวงเงินหมุนเวียนในกิจการ⁵

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ให้ความร่วมมือกับ ธปท. ในการสนับสนุนสินเชื่อ SMEs ตามโครงการรับซื้อลดตั๋วเงิน

ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) มีโครงการร่วมกับธนาคารแห่งประเทศไทย ส่งเสริมธุรกิจทั้งธุรกิจปกติและธุรกิจที่เป็น NPLs ในรูปสินเชื่อโดยคิดดอกเบี้ยในอัตราต่ำพิเศษและประสานงานกับกระทรวงอุตสาหกรรมให้สินเชื่อเฉพาะธุรกิจการผลิตในอัตราดอกเบี้ยต่ำเช่นกันเพื่อร่วมสนับสนุน SMEs

⁵ www.ktb.co.th, 2545

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) มีโครงการ "สินเชื่อรวมใจพัฒนา SMEs" เพื่อช่วยผู้ประกอบการเสริมสภาพคล่อง การลงทุนหรือขยายกิจการ โครงการ "สินเชื่อเงินกู้บัวหลวงเพื่อ SMEs" เพื่อช่วยผู้ประกอบการที่ต้องการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต การขยายกิจการ หรือการลงทุนใหม่ (เป็นการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจและไม่เป็นการนำไปชำระหนี้เดิมที่มีกับธนาคารกรุงเทพ) ตลอดจนโครงการอื่นๆ ที่ธนาคารได้ร่วมกับภาครัฐอีกหลายโครงการด้วยกัน

ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) มี "บริการสินเชื่อ SMEs" โดยเริ่มตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2543 ถึงกรกฎาคม 2545 ซึ่งทางธนาคารได้จัดตั้งฝ่ายงานใหม่ที่รับผิดชอบ SMEs และได้มีการฝึกอบรมพนักงานขึ้นเป็นพิเศษ

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) "บริการสินเชื่อเพื่อธุรกิจ SMEs" ระยะเวลาโครงการตั้งแต่สิงหาคม 2543 ถึงสิงหาคม 2545 นอกจากนี้ธนาคารยังมีโครงการพัฒนา Package Product เพื่อให้ธนาคารสาขาให้บริการสินเชื่อพร้อมขาย ณ จุดขาย โดยธนาคารสาขาสามารถขายสินเชื่อทันที ไม่ต้องผ่านกระบวนการพิจารณาสินเชื่อตามปกติ ทำให้ธนาคารสามารถให้สินเชื่อแก่ SMEs ได้รวดเร็วขึ้น และยังมีการจัดอบรมสัมมนาให้ความรู้ด้านต่างๆ ที่จำเป็นให้กับลูกค้า SMEs เช่น โครงการสัมมนาระบบบัญชีแก่ผู้ประกอบการ SMEs เป็นต้น

ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) นอกจากจะให้ความร่วมมือกับ ธปท. ในการสนับสนุนสินเชื่อ SMEs ตามโครงการรับซื้อลดตั๋วเงิน และทำการบันทึกข้อตกลงร่วมมือให้ความช่วยเหลือ SMEs กับหน่วยงานต่างๆ แล้ว ยังมีโครงการ "สินเชื่อ SMEs" ตลอดจนประชาสัมพันธ์การให้สินเชื่อ SMEs โดยการออกบูธตามห้างสรรพสินค้าต่างๆ อีกด้วย

ดังได้กล่าวแล้วในหัวข้อ 4.2 ในประเด็นการรายงานผลการศึกษาวิจัยการสนับสนุนวงเงินสินเชื่อของสถาบันการเงินรัฐและธนาคารพาณิชย์แก่ SMEs ที่ระบุว่าวงเงินเป้าหมายสินเชื่อ SMEs ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐและธนาคารพาณิชย์ ปี 2544 รวมทั้งสิ้นประมาณ 166,900 ล้านบาท ซึ่งในจำนวนนี้นอกจาก

จะเป็นเป้าหมายวงเงินให้สินเชื่อจากสถาบันการเงินเฉพาะกิจจำนวน 52,100 ล้านบาทแล้ว ที่เหลือ 114,800 เป็นเป้าหมายการให้สินเชื่อของโครงการเงินกู้เพื่อเปลี่ยนเครื่องจักร 20,000 ล้านบาท และเป้าหมายของธนาคารพาณิชย์ไทยทั้งที่เป็นการให้กู้ร่วมกับธนาคารแห่งประเทศไทยและการให้กู้ปกติทั้งสิ้น 94,800 ล้านบาท⁶ ดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 : วงเงินให้สินเชื่อและประมาณการความต้องการสินเชื่อสำหรับ SMEs ปี 2543-44

หน่วย : ล้านบาท	2543	2544
	เป้าหมาย	เป้าหมาย
สถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ	50,300	52,100
ธนาคารพาณิชย์ไทย	90,700	94,800
▪ ให้กู้ร่วมกับรพท. (สมทบ 40%)*	8,700	8,700
▪ ให้กู้ปกติ	82,000**	86,100
รวม	141,000	146,900
โครงการเงินกู้เพื่อเปลี่ยนเครื่องจักร**	20,000	20,000
รวมวงเงินสินเชื่อ (1)	161,000	166,900
ประมาณการความต้องการสินเชื่อ (2)	250,000	220,000
ความต้องการสินเชื่อส่วนเกิน (2)-(1)	89,000	53,100

หมายเหตุ : * รพท.ให้กู้ 60% (เป้าหมาย 13,000 ล้านบาท) และธนาคารพาณิชย์สมทบอีก 40% (8,700 ล้านบาท)

** วงเงินเป้าหมายในปี 2543 เป็นตัวเลขโดยประมาณ

*** เป็นโครงการทดลอง เริ่มเมื่อสิงหาคม 2543

ที่มา : บริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด, 2544

⁶ บริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด, 2544

2. ด้านการค้ำประกันสินเชื่อ

บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) เป็นสถาบันที่จัดขึ้นตามพระราชบัญญัติประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อมปี 2534 มีเงินทุนจดทะเบียนเริ่มต้น 400 ล้านบาท และต่อมาในปี 2543 กระทรวงการคลังได้เพิ่มทุนให้ บสย.เพิ่มเติมอีกจำนวน 4,000 ล้านบาท ทำให้ในปัจจุบัน บสย.มีสถานะเป็นรัฐวิสาหกิจภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการคลังและมีทุนจดทะเบียนรวมทั้งสิ้น 4,400 ล้านบาท

บสย. ถือเป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจแห่งหนึ่ง ทำหน้าที่ค้ำประกันสินเชื่อแก่ SMEs ในวงเงินที่ขาดหลักประกัน เพื่อช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถได้รับเงินกู้จากสถาบันการเงินที่ SMEs ยื่นขอสินเชื่อ ซึ่งในปัจจุบัน บสย. ได้มีการปรับปรุงระบบการค้ำประกันสินเชื่อเนื่องจากภาวะวิกฤติเศรษฐกิจได้ส่งผลกระทบต่อให้สถาบันการเงินระมัดระวังการปล่อยสินเชื่อให้ผู้ประกอบการที่มีความเสี่ยงทำให้

ส ก บ

การเงินมักเลือกเฉพาะลูกค้าที่มีปัญหาให้ บสย.ค้ำประกัน (ปัญหา Adverse Selection) ซึ่งถ้า บสย. รับค้ำประกันตามระบบดังกล่าว บสย. จะต้องแบกรับความเสียหายมากเนื่องจากไม่มีสิทธิเรียกร้องในหลักประกัน ทำให้การพิจารณาอนุมัติการค้ำประกันต้องใช้เวลาและส่งผลให้การค้ำประกันสินเชื่อมีการขยายตัวน้อย ดังนั้นปัจจุบัน บสย. จึงปรับการให้ค้ำประกันสินเชื่อในลักษณะรับความเสี่ยงร่วมกัน (Risk Participation) ระหว่างสถาบันการเงินและ บสย. ซึ่งในปี 2544 นี้ บสย.ได้มีกลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการค้ำประกันสินเชื่อในลักษณะรับความเสี่ยงร่วมกันกับสถาบันการเงินของรัฐไปแล้ว 5 แห่งคือ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารศรีนคร จำกัด (มหาชน) ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) และ บอย. ส่วนธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ถือเป็นธนาคารพาณิชย์เอกชนแห่งแรกที่เข้าร่วมโครงการนี้ และยังมีธนาคารอื่นๆ ที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาดำเนินการเพื่อเข้าร่วมโครงการนี้ ได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารดี บี เอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน) และ IFCT

เมื่อเดือนมีนาคม 2544 บสย. ได้มีการขยายขอบเขตการให้บริการโดยการปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำหนดวงเงินการค้ำประกันสินเชื่อสูงสุดจากเดิมสูงสุดไม่เกินรายละเอียด 20 ล้านบาทเป็นไม่เกินรายละเอียด 40 ล้านบาท และได้มีการออกกฎกระทรวงกำหนดจำนวนทรัพย์สินถาวรของวิสาหกิจที่จะขอรับบริการค้ำประกันสินเชื่อจาก บสย. จากเดิมมีจำนวนไม่เกิน 100 ล้านบาท เป็นไม่เกิน 200 ล้านบาท เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2544

นอกจากนี้ บสย. ยังได้มีการพัฒนาระบบบริหารงานและการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพโดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการอนุมัติการค้ำประกันสินเชื่อและคณะกรรมการตรวจสอบภายใน เพื่อให้การดำเนินงานของ บสย. มีความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ การขยายเครือข่ายสาขาให้ครอบคลุมทุกภูมิภาค การปรับปรุงกฎเกณฑ์การชดเชยความเสียหายให้รวดเร็วขึ้น การจัดทำข้อตกลงโครงการร่วมมือระหว่าง บสย. กับสถาบันการเงินในการจัดสรรวงเงินค้ำประกันให้แก่ผู้กู้ การสนับสนุนเงินค้ำประกันสินเชื่อแก่ลูกหนี้ SMEs ที่เป็น NPLs แต่มีศักยภาพในการดำเนินธุรกิจ เป็นต้น

ในปี 2544 บสย. ได้ให้การค้ำประกันแก่ SMEs ทั้งสิ้นจำนวน 795 ราย มียอดอนุมัติค้ำประกันทั้งสิ้น 2,505.8 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 156.6 ของเป้าหมายที่ตั้งไว้ 1,600 ล้านบาท โดย บสย. ให้การค้ำประกันกับวิสาหกิจประเภทอุตสาหกรรมขนาดย่อมในกลุ่มอาหารและเครื่องดื่ม โลหะและเครื่องจักรอุปกรณ์ เคมีภัณฑ์และพลาสติกมากที่สุด (ตารางที่ 4.7) รองลงมาคือ กิจการค้าปลีก ค้าส่ง กิจการบริการ และกิจการนำเข้าและส่งออก ตามลำดับ (ตารางที่ 4.8)

**ตารางที่ 4.7 : โครงการอนุมัติแยกตามประเภทอุตสาหกรรม สำหรับวิสาหกิจ
ขนาดย่อม ปี 2544**

ประเภทอุตสาหกรรม	โครงการ	วงเงินค่า ประกัน (ล้านบาท)	สัดส่วนวงเงินค่า ประกัน (ร้อยละ)
อาหารและเครื่องดื่ม	110	340.8	21.36
โลหะและเครื่องจักรอุปกรณ์	76	321.0	20.13
เคมีภัณฑ์และพลาสติก	62	228.4	14.32
อุตสาหกรรมอื่นๆ	45	206.3	12.93
เสื้อผ้าสำเร็จรูปและเครื่องหนัง	43	145.3	9.11
ผลิตภัณฑ์ไม้	49	138.9	8.71
ผลิตภัณฑ์อโลหะ	29	93.4	5.85
เลี้ยงสัตว์และประมง	31	81.9	5.13
ผลิตภัณฑ์กระดาษ	18	39.2	2.46
รวม	463	1595.2	100

ที่มา : บสย., 2545

**ตารางที่ 4.8 : โครงการอนุมัติแยกตามประเภทกิจการ สำหรับวิสาหกิจขนาด
ย่อม ปี 2544**

ประเภทกิจการ	โครงการ	วงเงินค่าประกัน (ล้านบาท)	สัดส่วนวงเงินค่าประกัน (ร้อยละ)
กิจการค้าปลีก-ค้าส่ง	257	694.7	76.29
กิจการบริการ	59	169.2	18.58
กิจการนำเข้า	15	45.7	5.02
กิจการส่งออก	1	1.0	0.11
รวม	332	910.6	100

ที่มา : บสย., 2545

3. ด้านการให้คำปรึกษา แนะนำ

ศูนย์ให้คำปรึกษาทางการเงินสำหรับวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และประชาชน (ศงป.) จัดตั้งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรี 10 สิงหาคม 2542 เป็นหน่วยงานพิเศษมีระยะเวลาสิ้นสุด ณ วันที่ 30 กันยายน 2544 แต่ต่อมาได้มีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2543 ขยายระยะเวลาการดำเนินงานออกไปอีก 2 ปี

ศงป.เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ให้คำแนะนำ และประสานงานระหว่างสถาบันการเงินกับผู้ประกอบการขนาดกลาง ขนาดย่อม และประชาชน แนะนำการปรับโครงสร้างหนี้ แหล่งเงินทุนเพื่อการขยายกิจการและลงทุนใหม่ การบริหารจัดการด้านการเงิน การตลาด การเขียนแผนธุรกิจขอกู้เงิน

นอกจาก ศงป.จะให้คำปรึกษาทางการเงินแก่กลุ่มลูกค้าเป้าหมายแล้ว ยังประสานงานร่วมกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาภาค SMEs ซึ่งดำเนินนโยบายการทำงานแบบเชิงรุก โดยจะเข้าร่วมกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย หอการค้าไทย สมาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สถาบันการเงิน รวมถึงสถาบันการศึกษาต่างๆ ในการประสานงานและให้การสนับสนุนในด้านต่างๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา SMEs ศงป.ให้การสนับสนุนข้อมูลทางด้านวิชาการที่เป็นประโยชน์เผยแพร่แก่หน่วยงานต่างๆ การร่วมจัดงานสัมมนาสัญจร การเข้าร่วมสัมมนากับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน การให้คำปรึกษาทางการเงินแก่ผู้ประกอบการ SMEs และประชาชนทั่วไป การร่วมประชุมกับหอการค้าจังหวัดและสภาอุตสาหกรรมจังหวัดที่ ศงป.ตั้งอยู่ การเข้าร่วมเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและร่วมในกระบวนการไกล่เกลี่ยและประนีประนอมข้อพิพาทในศาล และขณะนี้ ศงป.ได้รับมอบหมายให้เข้าไปช่วยสนับสนุนมาตรการตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล คือ โครงการกองทุนหมู่บ้าน โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ โครงการธนาคารประชาชน โครงการ TAMC โดยการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการเงิน อีกด้วย

สำหรับผลการดำเนินการให้คำปรึกษาแนะนำและให้ความช่วยเหลือแก่ SMEs และประชาชน ในปี 2544 (ดังตารางที่ 4.9) มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 33,381 ราย เป็นวงเงินให้คำปรึกษา 30,849.48 ล้านบาท ซึ่งเมื่อพิจารณาในรูปของจำนวน ผู้ใช้บริการพบว่า มีการให้คำปรึกษาแก่ประชาชนทั่วไปสูงกว่า SMEs ถึงเกือบ 4 เท่าตัว แต่หากพิจารณาในรูปวงเงินให้คำปรึกษาแล้ว พบว่าวงเงินให้คำปรึกษาถึง 25,450.97 ล้านบาท หรือคิดเป็น 3,734,000 บาทต่อราย ขณะที่บุคคลทั่วไปมี วงเงินเข้ามาปรึกษาเพียง 5,398.51 ล้านบาท คิดเป็น 203,219 บาทต่อราย

ปัญหาส่วนใหญ่ที่มีผู้ให้บริการส่วนใหญ่เป็นปัญหาเรื่องแหล่งเงินทุน ซึ่ง ศงป.ได้ให้คำปรึกษาไปทั้งสิ้น 12,516 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 36.52 ของปัญหา ทั้งหมด 34,268 เรื่อง แต่เมื่อพิจารณาในแง่ของวงเงินการให้คำปรึกษาแล้วพบว่า ปัญหา NPLs เป็นปัญหาที่มีวงเงินการให้คำปรึกษาสูงที่สุด (ดังตารางที่ 4.10)

ศงป.ได้การให้ความช่วยเหลือแก่ SMEs แก่ผู้ประกอบการค้าปลีก/ค้าส่งเป็น จำนวนปัญหามากที่สุดคือรวมทั้งสิ้น 2,204 ปัญหา ขณะที่เมื่อคิดเป็นวงเงินแล้ว พบว่าภาคการผลิตเป็นภาคที่มีวงเงินให้คำปรึกษาสูงที่สุด (ดังตารางที่ 4.11)

ตารางที่ 4.9 : ผู้ใช้บริการ SMEsและประชาชนแยกตามประเภทกิจการ

ประเภท	ปี 2544			
	จำนวนผู้ให้บริการ		วงเงินให้คำปรึกษา	
	ราย	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
1.บุคคลธรรมดา	26,565	79.58	5,398.51	17.50
1.1 บุคคลธรรมดามีอาชีพ	22,919	68.66	4,901.45	15.89
1.2 บุคคลธรรมดา ไม่มีอาชีพ	3,646	10.92	497.06	1.61
2.SMEs	6,816	20.42	25,450.97	82.50
2.1 วิสาหกิจขนาดย่อม	6,673	19.99	15,728.53	50.98
2.2 วิสาหกิจขนาดกลาง	143	0.43	9,722.44	31.52
รวม	33,381	100.00	30,849.48	100.00

ที่มา : ศงป., 2545

ตารางที่ 4.10 : ปัญหาที่ผู้ใช้บริการ SMEs และ ประชาชน ขอคำปรึกษา

ประเภทปัญหา	ปี 2544			
	จำนวนปัญหา		วงเงินให้คำปรึกษา	
	ปัญหา	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
1.NPLs	3,190	9.31	20,454.17	66.30
2.แหล่งเงินทุน	12,516	36.52	9,106.75	29.52
3.ธุรกิจ	9,107	26.58	378.32	1.23
4.อื่นๆ	9,455	27.59	910.24	2.95
รวม	34,268	100.00	30,849.48	100.00

หมายเหตุ : ผู้ใช้บริการบางราย ปรึกษาปัญหามากกว่า 1 ปัญหา

ที่มา : ศงป., 2545

ตารางที่ 4.11 : ผู้ใช้บริการ SMEs แยกตามประเภทธุรกิจ

ประเภทธุรกิจ	ปี 2544			
	จำนวนปัญหา		วงเงินให้คำปรึกษา	
	ปัญหา	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
1.ค้าปลีก/ค้าส่ง	2,204	32.34	5,005.79	19.67
2.ผลิต	1,559	22.87	7,106.82	27.92
3.บริการ	1,385	20.32	4,539.23	17.84
4.ก่อสร้าง	527	7.73	5,660.92	22.24
5.เกษตรกรรม	773	11.34	772.44	3.04
6.สาธารณูปโภค	127	1.86	164.50	0.65
7.นำเข้า/ส่งออก	139	2.04	2,021.97	7.94
8.อื่นๆ	102	1.50	179.30	0.70
รวม	6,816	100.00	25,450.97	100.00

ที่มา : ศงป., 2545

4.4 แหล่งทุนที่สนับสนุน SMEs

ตลาดทุนเป็นแหล่งระดมเงินทุนระยะยาวที่เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการสามารถระดมทุนได้โดยตรงจากประชาชนผู้มีเงินออมที่ต้องการลงทุนระยะยาว โดยวิธีการเสนอขายหลักทรัพย์หรือตราสารประเภทต่าง ๆ ซึ่งเป็นวิธีการระดมทุนที่มีต้นทุนของเงินต่ำกว่าการระดมทุนผ่านตลาดเงิน อีกทั้งการระดมทุนผ่านตลาดเงินซึ่งเป็นแหล่งเงินทุนที่มีระยะเวลาการชำระคืนสั้น ทำให้เมื่อผู้ประกอบการนำเงินไปใช้ในการลงทุนระยะยาวจึงมีโอกาสนำไปสู่วิธีหาไม่สามารถชำระหนี้ได้ทันกำหนดเวลา

ในอดีตมีเพียงบริษัทขนาดใหญ่เท่านั้นที่สามารถระดมทุนผ่านตลาดทุนได้ เนื่องจากมีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นตลาดรอง (Secondary Market) รองรับการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทเหล่านี้ ทำให้ SMEs เสียเปรียบด้านต้นทุนทางการเงินและส่งผลกระทบต่อความสามารถการแข่งขันที่ด้อยกว่าบริษัทขนาดใหญ่

รายละเอียดของแหล่งทุนในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การพัฒนาตลาดทุน และกองทุนร่วมทุนสำหรับ SMEs มีดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาตลาดทุน

การจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์เพื่อเป็นตลาดรอง การซื้อขายหลักทรัพย์จาก SMEs ขึ้นมา นับเป็นการส่งเสริมให้ SMEs มีโอกาสประสบความสำเร็จในการระดมเงินทุนผ่านตลาดแรกได้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากการมีตลาดรองจะสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ซื้อหลักทรัพย์ในตลาดแรกว่าผู้ซื้อจะสามารถขายหลักทรัพย์นั้นเพื่อเปลี่ยนกลับคืนเป็นเงินสดได้เมื่อต้องการ

1.1 แผนแม่บทตลาดทุนไทย

ในปี 2544 ที่ผ่านมา กระทรวงการคลังจึงได้ริเริ่มให้มีการพัฒนาตลาดทุนไทยอย่างจริงจัง โดยได้รับความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านตลาดทุน ตลอดจนทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในตลาดทุนทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ร่วมกันระดมสมองเพื่อวางรากฐานการพัฒนาตลาดทุนไทย และร่วมจัดทำ “แผน

แม่บทการพัฒนาตลาดทุนไทย” เพื่อกำหนดทิศทางและกลยุทธ์การพัฒนาตลาดทุนไทยในระยะยาว โดยมีเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ที่สำคัญคือ เพื่อพัฒนาให้ตลาดทุนไทยสามารถทำหน้าที่เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนและเกื้อหนุนต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและมีขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับสากล

1.2 ตลาดหลักทรัพย์ใหม่ (Market for Alternative Investment : MAI)

รัฐบาลมีนโยบายอย่างชัดเจนในการให้การสนับสนุนธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้มีโอกาสระดมทุนจากตลาดทุนไทยอย่างมีประสิทธิภาพจึงมีนโยบายที่จะให้การสนับสนุนและพัฒนา “ตลาดหลักทรัพย์ใหม่” ซึ่งจัดตั้งโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเป็นตลาดหลักทรัพย์สำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและเปิดโอกาสให้ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนระยะยาวได้โดยการเสนอขายหลักทรัพย์ให้แก่ประชาชนทั่วไป เช่นเดียวกับธุรกิจขนาดใหญ่ และนำไปสู่การสร้างความแข็งแกร่งทางการเงินให้กับธุรกิจได้อย่างยั่งยืน

ธุรกิจกลุ่มเป้าหมายของตลาดหลักทรัพย์ใหม่ ได้แก่ ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีศักยภาพในการเติบโตและมีอนาคตที่ดี ที่มีทุนจดทะเบียนน้อยกว่า 200 ล้านบาท

การรับหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ใหม่นั้นใช้หลักเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูล (Disclosure Based) ที่ถูกต้องและชัดเจนเพียงพอต่อการตัดสินใจของผู้ลงทุนโดยกำหนดมาตรฐานในการเปิดเผยข้อมูลที่เทียบเท่ากับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยทุกประการ นอกจากนี้ยังได้กำหนดเกณฑ์เกี่ยวกับระบบบัญชี การควบคุมภายใน และการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อส่งเสริมให้บริษัทมีระบบการบริหารจัดการที่ดีและมีมาตรฐาน ตลอดจนมีความน่าเชื่อถือและน่าสนใจลงทุน รวมทั้งเกณฑ์การกระจายหุ้นให้แก่ผู้ถือหุ้นรายย่อย เพื่อให้หลักทรัพย์มีสภาพคล่องในการซื้อขาย

■ ผลการดำเนินงานที่สำคัญของตลาดหลักทรัพย์ใหม่

ในปี 2544 ที่ผ่านมา ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมให้ SMEs ที่มีศักยภาพในการเข้าจดทะเบียน ดังนี้⁷

(1) การออกมาตรการภาษีของภาครัฐเพื่อจูงใจให้บริษัทเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ใหม่ โดยการลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลจากร้อยละ 30 เหลือเพียงร้อยละ 20 เป็นระยะเวลา 5 รอบบัญชี สำหรับบริษัทที่เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ใหม่ภายในวันที่ 5 กันยายน 2547

(2) การลดหย่อนค่าธรรมเนียมในการเข้าจดทะเบียนสำหรับ 10 บริษัทแรกที่เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ใหม่ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2544 โดยยกเว้นค่าธรรมเนียมการยื่นคำขอและค่าธรรมเนียมแรกเข้า รวมทั้งลดหย่อนค่าธรรมเนียมรายปีลงร้อยละ 50 เป็นเวลา 5 ปี

(3) ปรับปรุงแก้ไขเกณฑ์การรับหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์ใหม่และสำนักงานคณะกรรมการคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) เพื่อลดความซ้ำซ้อนและอำนวยความสะดวกแก่บริษัทที่เข้าจดทะเบียน

(4) ลดค่าใช้จ่ายในการเข้าเป็นบริษัทจดทะเบียนโดยเปิดโอกาสให้บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ใหม่ไม่จำเป็นต้องมีที่ปรึกษาทางการเงินเป็นเวลา 3 ปี

(5) ลดขั้นตอนและระยะเวลาในการรับหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ใหม่ เพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าจดทะเบียน

(6) ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมความรู้ต่างๆ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาของบริษัทอย่างต่อเนื่องทั้งในช่วงก่อนและหลังการเข้าจดทะเบียนให้มีความพร้อมและมีศักยภาพในการแข่งขัน

(7) ดำเนินกิจกรรมการตลาดเชิงรุกโดยให้บริการข้อมูลสำหรับบริษัทที่สนใจและเข้าพบบริษัทกลุ่มเป้าหมายโดยตรงอย่างสม่ำเสมอ

⁷ตลาดหลักทรัพย์ใหม่, 2545.

(8) ในปี 2544 ที่ผ่านมามีหลักทรัพย์เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ใหม่เป็นกลุ่มแรก จำนวน 3 บริษัท รวม 4 หลักทรัพย์ และอีก 1 หลักทรัพย์ที่ได้รับอนุมัติเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในเบื้องต้นแล้ว และจะกระจายหุ้นต่อประชาชนในช่วงต้นปี 2545 ซึ่งคาดว่าจะมีบริษัทจดทะเบียนในปี 2545 และ 2546 จำนวน 15-20 บริษัท และมากกว่า 30 บริษัทตามลำดับ

- ปัญหา อุปสรรค ของตลาดหลักทรัพย์ใหม่ ในปี 2544 ได้แก่

(1) ปัญหาด้านอุปทาน

ดังที่ได้กล่าวแล้วข้างต้นว่า จำนวนบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ใหม่ในปี 2544 มีเพียง 3 บริษัท ซึ่งแม้ว่าจะมีการคาดการณ์ว่าจะมีการจดทะเบียนเพิ่มขึ้นแต่ก็นับว่าจำนวนบริษัทยังไม่มากเท่าที่ควร ปัญหาด้านอุปทานนี้เกิดจากบริษัทส่วนใหญ่ยังคงรอดูผลการจดทะเบียนของบริษัทกลุ่มแรกว่าประสบความสำเร็จหรือไม่ซึ่งเท่าที่ผ่านมามีบริษัทจดทะเบียนกลุ่มแรกนั้นยังมีผลประกอบการและแนวโน้มไม่ดึงดูดใจผู้ลงทุนเท่าที่ควร นอกจากนี้ยังมีปัญหาในเรื่องข้อจำกัดในเรื่องหุ้นชำระแล้วภายหลังเสนอขายหุ้นให้ประชาชนที่กำหนดให้ต้องน้อยกว่า 200 ล้านบาท ซึ่งส่วนมากบริษัทขนาดกลางขึ้นไปที่พร้อมจะจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ใหม่มักมีการจัดโครงสร้างบริษัทและเพิ่มทุนเพื่อเสนอขายให้ประชาชนทำให้หุ้นชำระแล้วภายหลังเสนอขายใกล้เคียงหรือเกินกว่า 200 ล้านบาท บริษัทเหล่านี้จึงเปลี่ยนการตัดสินใจไปจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยแทน ปัญหาเรื่องขนาดของหุ้นจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ใหม่ที่ต้องน้อยกว่า 200 ล้านบาทก็เป็นข้อจำกัดหนึ่งที่ทำให้ภายหลังที่ธุรกิจเติบโตและเพิ่มทุนจำเป็นต้องย้ายไปยังตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย นอกจากนี้แล้วยังมีปัญหาค่าใช้จ่ายในการจดทะเบียนที่ค่อนข้างสูง ปัญหาการขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับตลาดทุนของผู้ประกอบการ SMEs และความพร้อมของ SMEs ล้วนแล้วแต่เป็นอุปสรรคที่นำไปสู่ปัญหาด้านอุปทานของตลาดหลักทรัพย์ใหม่ทั้งสิ้น

(2) ปัญหาด้านอุปสงค์ หรือ ปัญหาด้านความต้องการของนักลงทุน ได้แก่

ปัญหาด้านสภาพคล่องของหุ้นที่ซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ใหม่ เนื่องจากหลักทรัพย์ที่เข้ามาทำการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ใหม่จะเป็นหลักทรัพย์ขนาดเล็ก ดังนั้น จึงมีปริมาณการซื้อขายไม่มากนัก ทำให้นักลงทุนรายใหญ่หรือนักลงทุนสถาบันไม่สนใจเข้าลงทุนมีแต่นักลงทุนรายย่อยเป็นนักลงทุนกลุ่มหลัก และภาพลักษณ์ของบริษัทที่เข้าจดทะเบียนในตลาดนี้ในมุมมองของนักลงทุนไม่ค่อยดีเพราะถูกมองว่าเป็นหลักทรัพย์ที่ไม่ค่อยน่าสนใจ มีขนาดเล็กและความเสี่ยงสูง อีกทั้งบริษัทหลักทรัพย์ (Broker) และนักลงทุนยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์ใหม่ทั้งในเรื่องวัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง ระบบการซื้อขาย และเผยแพร่ข้อมูล และวิธีการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ใหม่ว่าเหมือนหรือแตกต่างจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอย่างไรบ้าง และยังมีนักลงทุนอีกจำนวนมากที่ยังไม่รู้จักตลาดหลักทรัพย์ใหม่

■ แนวทางการแก้ไขปัญหาของตลาดหลักทรัพย์ใหม่

จากปัญหาข้างต้น ตลาดหลักทรัพย์ใหม่ได้วางแนวทางแก้ไขไว้ดังนี้

(1) กระตุ้นให้บริษัทที่มีศักยภาพในการเติบโต มีความน่าสนใจในการเข้าลงทุน มาจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ใหม่เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีและดึงดูดความสนใจบริษัทที่มีศักยภาพดีให้เข้ามาจดทะเบียนมากยิ่งขึ้น ผ่อนปรนกฎเกณฑ์การรับหลักทรัพย์ให้เหมาะสมกับลักษณะการประกอบธุรกิจและสอดคล้องกับธรรมชาติการเติบโตของ SMEs ที่มีโอกาสเติบโตสูง

(2) เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้ผู้ประกอบการ และชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ในการปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการในลักษณะเดิมให้มีมาตรฐานสากลมากขึ้น โดยดำเนินการให้มีการอบรมในเรื่องต่างๆ ตลอดจนเป็นสื่อกลางในการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีความชำนาญเฉพาะด้านในการให้คำแนะนำแก่ผู้ประกอบการ

(3) แก้ไขปัญหาเรื่องสภาพคล่องหุ้นที่ซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ใหม่ โดยกำลังอยู่ในการพิจารณาหาแนวทางที่เหมาะสม อาทิ การกำหนดให้มี Market

Maker เพื่อดูแลสภาพคล่องและราคาหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ และการประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ เช่น ที่ปรึกษาทางการเงิน สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. เพื่อผ่อนปรนเกณฑ์ให้ดึงดูดใจผู้ที่เกี่ยวข้องในตลาดทุนให้สนใจหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ใหม่มากยิ่งขึ้น

(4) พิจารณาจัดทำแผนประชาสัมพันธ์อย่างจริงจังเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักทรัพย์ การลงทุน ระบบการซื้อขายหลักทรัพย์ ตลอดจนเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของตลาดหลักทรัพย์ใหม่ในมุมมองของบริษัทหลักทรัพย์ (Broker) และนักลงทุน เพื่อให้ทุกฝ่ายให้ความสนใจและกระตุ้นให้เกิดการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ใหม่มากขึ้น

2. กองทุนร่วมทุนสำหรับ SMEs

รัฐบาลได้จัดตั้งกองทุนเพื่อระดมทุนให้กับ SMEs จำนวน 2 กองทุน ตามมาตรการสนับสนุนการลงทุนของภาคเอกชน (เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2542) ได้แก่ กองทุนรวมเพื่อร่วมลงทุนในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs Venture Capital Fund) และกองทุนเงินร่วมทุนในวิสาหกิจขนาดกลาง (Thailand Recovery Fund)

2.1 กองทุนรวมเพื่อร่วมลงทุนในวิสาหกิจขนาดกลางและย่อม

เป็นกองทุนรวมตราสารแห่งทุนประเภทไม่รับซื้อคืนหน่วยลงทุนแต่สามารถเพิ่มหรือลดทุนได้ มีอายุ 10 ปี วัตถุประสงค์ของกองทุนคือนำเงินที่ได้จากการเสนอขายหน่วยลงทุนไปร่วมลงทุนหรือให้การสนับสนุนทางการเงินในรูปแบบต่างๆ แก่ SMEs โดยมุ่งหวังผลตอบแทนจากการลงทุนในรูปของมูลค่าเพิ่มจากการลงทุน (Capital Fund) เป็นหลัก เพื่อให้ SMEs เหล่านั้นสามารถแข่งขันได้ มีความสามารถในการบริหารจัดการสูงขึ้น สามารถระดมทุนได้เองในอนาคต ตลอดจนเพื่อเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของโครงสร้างภาคอุตสาหกรรมทุกลักษณะวิสาหกิจ รวมถึงเศรษฐกิจของประเทศ มีกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือ

หน่วยลงทุนรายใหญ่มีวงเงิน 1,000 ล้านบาท โดยมีหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมวรรณ จำกัด เป็นผู้จัดการกองทุน

นโยบายการลงทุนของกองทุน คือจะเน้นการลงทุนในหลักทรัพย์ประเภทหุ้นของ SMEs อันประกอบด้วยภาคการผลิต การค้า และการบริการ ที่เป็นยุทธศาสตร์การพัฒนา และ/หรือที่มีศักยภาพในเชิงพาณิชย์ และเป็นธุรกิจที่มีแนวโน้มการเติบโตสูง และสามารถที่จะกระจายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยหรือตลาดหลักทรัพย์ใหม่ต่อไปได้ในอนาคต ทั้งนี้ การลงทุนในแต่ละวิสาหกิจจะอยู่ในสัดส่วนประมาณร้อยละ 10-50 ของทุนจดทะเบียนของแต่ละวิสาหกิจที่กองทุนเข้าร่วมลงทุนนั้นหลังการเข้าร่วมทุน

ณ วันที่ 27 ธันวาคม 2544 กองทุนมีมูลค่าสินทรัพย์สุทธิ 1,068.25 ล้านบาท เป็นเงินลงทุนและให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ SMEs จำนวน 87.535 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 6.73 ของทรัพย์สินสุทธิ⁸

เมื่อพิจารณาตามแผนปฏิบัติการลงทุนซึ่ง บลจ.วรรณ จำกัด ได้จัดทำไว้ในช่วงระยะเวลา 2 ปี โดยแบ่งเป็น ช่วงปีที่ 1 ระหว่างเดือนกรกฎาคม 2543 ถึงเดือนมิถุนายน 2544 และปีที่ 2 ระหว่างเดือนกรกฎาคม 2544 ถึงเดือนมิถุนายน 2545 พบว่า ผลการดำเนินงานเป็นดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 : เป้าหมายและผลการดำเนินงานกองทุน SMEs Venture Capital Fund ระยะ 2 ปี, 2544-2545

เป้าหมายตามแผนการลงทุน			ผลการดำเนินงาน		
ระยะเวลา	จำนวน (ราย)	วงเงิน (ล้านบาท)	จำนวน (ราย)	วงเงิน (ล้านบาท)	% ที่ดำเนินการ ได้ตามเป้า
ปีที่1 (ก.ค.43-มิ.ย.44)	25	375	4	57	15.20
ปีที่2 (ก.ค.44-มิ.ย.45)	32	460	9	76.52	16.63
รวม 2 ปี	57	835	13	133.52	15.99

ที่มา : สสว., 2545

⁸ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2545

จากตารางที่ 4.12 จะเห็นได้ว่าผลการดำเนินงานของกองทุนไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ได้วางไว้เท่าที่ควร ดังจะเห็นได้จากในปีที่ 1 (เดือนกรกฎาคม 2543 ถึงเดือนมิถุนายน 2544) ดำเนินการได้เพียงร้อยละ 15.20 ของจำนวนวงเงินเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ ซึ่งบลจ.ววรรณ ได้ชี้แจงสาเหตุที่ไม่สามารถจะดำเนินการได้เป็นไปตามเป้าหมายว่า ส่วนใหญ่เกิดจากปัญหาโครงการไม่มีศักยภาพในเชิงพาณิชย์ที่จะเข้าร่วมทุน รองลงมาเกิดจาก โครงการมีสัดส่วนหนี้สินต่อทุนสูงเกินกว่ากองทุนกำหนดไว้ ดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 : ปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้ผลการดำเนินงานของกองทุนไม่เป็นไปตามเป้าหมาย

ปัญหาและอุปสรรค	จำนวน (ราย)	สัดส่วน (%)
1.โครงการไม่มีศักยภาพในเชิงพาณิชย์ที่จะเข้าร่วมทุน	54	38.3
2.โครงการมีสัดส่วนหนี้สินต่อทุนสูงเกินกว่ากองทุนกำหนด	17	12.1
3.โครงการไม่มีคุณสมบัติเป็นยุทธศาสตร์เพื่อการพิจารณา	6	4.3
4.ขนาดลงทุนใหญ่เกินกรอบการลงทุน	7	5.0
5.ราคาเสนอขายหุ้นสูงเกินไป	5	3.5
6.ขนาดการลงทุนเล็กเกินไป	5	3.5
7.ไม่พร้อมปรับระบบบัญชี	10	7.1
8.ขอถอนตัวจากการร่วมลงทุน	5	3.5
9.สัดส่วนการลงทุนจากผู้ถือหุ้นเดิมน้อยเกินไป	4	2.8
10.บริษัทมีขนาดใหญ่เกินกว่าคำจำกัดความของ SMEs	14	9.9
11.อื่นๆ	14	9.9
รวม	141	100.0

ที่มา : สสว., 2545

เนื่องจากผลการดำเนินงานในปีที่ 1 ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย บลจ.ววรรณ จำกัด จึงขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการพิจารณานโยบายการลงทุนเพื่อขอจัดทำแผนปฏิบัติการระยะ 2 ปีขึ้นใหม่ ซึ่งได้มีการปรับปรุงเป้าหมายจากแผนเดิมโดยมีมติผ่านการเห็นชอบจากการประชุมคณะกรรมการพิจารณานโยบายการลงทุนครั้งที่ 16-3/2544 เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2544 ซึ่งแผนปฏิบัติการระยะ 2 ปี

ดังกล่าวในปี ที่ 1 (กรกฎาคม 2544 ถึง มิถุนายน 2545) ตั้งเป้าหมายวงเงิน ทั้งสิ้น 536 ล้านบาท ในขณะที่ผลการดำเนินงานคิดเป็นจำนวนเงิน 133.52 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 24.91 ของเป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 : เป้าหมายและผลการดำเนินงานกองทุน SMEs Venture Capital Fund ระยะ 2 ปี, 2545-2546

เป้าหมายตามแผนการลงทุน			ผลการดำเนินงาน		
ระยะเวลา	จำนวน (ราย)	วงเงิน (ล้านบาท)	จำนวน (ราย)	วงเงิน (ล้านบาท)	% ที่ดำเนินการ ได้ตามเป้า
ปีที่1 (ก.ค.44-มิ.ย.45)	37	536	13	133.52	24.91
ปีที่2 (ก.ค.45-มิ.ย.46)	21	315	n.a.	n.a.	n.a.
รวม 2 ปี	58	851	n.a.	n.a.	n.a.

ที่มา : สสว., 2545

2.2 กองทุนเงินร่วมทุนในวิสาหกิจขนาดกลาง (Thailand Recovery Fund)

กระทรวงการคลังและกระทรวงอุตสาหกรรมได้มอบหมายให้ธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB) จัดตั้งกองทุนเงินร่วมทุนในวิสาหกิจขนาดกลางขึ้น กองทุนนี้ลงทุนในวิสาหกิจขนาดกลางในประเทศที่มีศักยภาพในการแข่งขันเชิงพาณิชย์สูง มีวงเงินเริ่มต้น 100 ล้านดอลลาร์ จัดตั้งกองทุนเมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2544 จนกระทั่งถึงวันที่ 31 มกราคม 2545 มีการลงทุนแล้วประมาณ 3.15 ล้านดอลลาร์

สำหรับการสนับสนุนธุรกิจกองทุนร่วมทุนของเอกชนโดยใช้มาตรการจูงใจทางภาษี ได้แก่ การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับรายได้ที่เป็นเงินปันผลหรือผลประโยชน์จากการโอนหุ้นของธุรกิจเงินร่วมทุน (Venture Capital) และยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินปันผลและผลประโยชน์จากการโอนหุ้นให้แก่ผู้ลงทุนในธุรกิจเงินร่วมทุนที่มีคุณสมบัติและได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการจัดการเงินร่วมลงทุนตามกฎหมาย เพื่อส่งเสริมให้ธุรกิจ SMEs มีแหล่งเงินทุนระยะยาวที่ปลอดภัย

ความแตกต่างของกองทุนรวมเพื่อการร่วมลงทุนในวิสาหกิจขนาดกลางและ
 ย่อม (SMEs Venture Capital Fund) และกองทุนเงินร่วมทุนในวิสาหกิจ
 ขนาดกลาง (Thailand Recovery Fund) เปรียบเทียบได้ดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 : เปรียบเทียบลักษณะของกองทุน

ลักษณะ	SMEs Venture Capital Fund	Thailand Recovery Fund
1.ความเป็นมา	จัดตั้งขึ้นตามมาตรการสนับสนุน การลงทุนของภาคเอกชนตามมติ กรม. เมื่อวันที่ 10 ส.ค. 42 เพื่อ สนับสนุนด้านเงินทุนให้แก่ SMEs ใน ประเทศไทย	จัดตั้งขึ้นตามมาตรการสนับสนุน การลงทุนของภาคเอกชนตามมติ กรม. เมื่อวันที่ 10 ส.ค. 42 เพื่อ สนับสนุนด้านเงินทุนให้แก่ SMEs ในประเทศไทย
2.แหล่งเงินทุน	รัฐบาล (เงินกู้ SAL)	ADB, JBIC, State Street Global และ KfW (รายละเอียด 12.5 ล้าน เหรียญสหรัฐ)
3.รูปแบบการจัดการ	กองทุนรวมปิดอายุ 10 ปี	กองทุนต่างประเทศ (จดทะเบียน นอกประเทศ – Mauritius)
4.วงเงินลงทุน	1,000 ล้านบาท	100 ล้านเหรียญสหรัฐ
5.ผู้จัดการกองทุน	บลจ.วรรณ จำกัด	Thailand Recovery Fund Management Company (SsgA 75% และ ADB 25%)
6.เป้าหมายการลงทุน	ลงทุนในอุตสาหกรรมขนาดกลาง และขนาดย่อมโดยครอบคลุมถึง กิจการภาคการผลิตสินค้า บริการ การค้าส่งและค้าปลีก	เน้นกลุ่มอุตสาหกรรมขนาดกลาง โดยมีข้อห้ามไม่ลงทุนในธุรกิจบาง ประเภท เช่น ธุรกิจที่ทำลาย สิ่งแวดล้อม การพนัน เป็นต้น
7.สิทธิประโยชน์	- กองทุนได้รับสิทธิประโยชน์ ตามที่กองทุนรวมได้รับ - ผู้บริหารกองทุนมีได้รับสิทธิ ประโยชน์แต่อย่างใด	มิได้รับสิทธิประโยชน์ใดเป็นพิเศษ
8.สถานะปัจจุบัน	เริ่มดำเนินการ ส.ค. 43 และ ณ วันที่ 28 ก.พ.45 ลงทุนไปแล้วเป็นจำนวน เงิน 80.035 ล้านบาท	จัดตั้งขึ้นเมื่อ 23 มี.ค.44 เงินลงทุน เริ่มแรก 50 ล้านเหรียญสหรัฐ มี การลงทุนแล้วประมาณ 3.15 ล้าน เหรียญสหรัฐ ณ วันที่ 31 ม.ค. 45 และอยู่ระหว่างการพิจารณาบริษัท

		ที่จะร่วมลงทุนต่อไป
--	--	---------------------

ที่มา : สสค., 2545